

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

A6-0229/2009

3.4.2009

SPRÁVA

o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (KOM(2008)0530 – C6-0116/2009 – 2008/0170(CNS))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajkyňa: Rumiana Jeleva

Označenie postupov

- * Konzultačný postup
väčšina odovzdaných hlasov
- **I Postup spolupráce (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- **II Postup spolupráce (druhé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu a doplnenie spoločnej pozície
- *** Postup súhlasu
väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov
upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES
a článkom 7 Zmluvy o EÚ
- ***I Spolurozhodovací postup (prvé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov
- ***II Spolurozhodovací postup (druhé čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície
väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo
zmenu a doplnenie spoločnej pozície
- ***III Spolurozhodovací postup (tretie čítanie)
väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený **hrubou kurzívou**. Pri pozmeňujúcich aktoch sa časti prevzaté z platného ustanovenia, ktoré chce Parlament zmeniť a doplniť, ktoré však Komisia nezmenila, označujú **tučným písmom**. Prípadné vypustenia týkajúce sa takýchto častí textu sa označujú takto: [...].
Štandardná kurzíva označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	6
STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ	9
POSTUP.....	12

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom (KOM(2008)0530 – C6-0116/2009 – 2008/0170(CNS))

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (KOM(2008)0530),
 - so zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím („dohovor OSN“) z 13. decembra 2006¹,
 - so zreteľom na článok 13 ods. 1 a článok 300 ods. 2 prvý pododsek Zmluvy o ES,
 - so zreteľom na článok 300 ods. 3 prvý pododsek Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C6-0116/2009),
 - so zreteľom na článok 51 a článok 83 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a stanovisko Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0229/2009),
1. schvaľuje uzavretie dohovoru;
 2. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

¹ Prijaté Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13.12.2006.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Vývoj návrhu

Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov prijalo 13. decembra 2006 Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím. Na základe rokovacích smerníc prijatých Radou 24. mája 2004 Komisia viedla rokovanie o dohovore v mene Európskeho spoločenstva.

Dňa 27. februára 2007 Komisia predložila návrh rozhodnutia Rady o podpísaní Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho opčného protokolu v mene Európskeho spoločenstva (KOM(2007)77).

Rozhodnutím Rady z 27. marca 2007 (ST07404/07) bolo Spoločenstvo poverené podpísať Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím. Komisia podpísala tento dohovor 30. marca 2007. Dohovor vstúpil do platnosti 3. mája 2008.

Ide o prvý dohovor OSN o ľudských právach, ktorý sa predkladá Európskemu spoločenstvu na účely pristúpenia alebo formálneho potvrdenia, a tým predstavuje prvý, jedinečný krok. Zároveň sa tým prenáša osobitná zodpovednosť na všetky európske inštitúcie a na Európsky parlament ako jednu z týchto inštitúcií, rovnako ako aj na členské štáty. Spravodajkyňa považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že právomoci vyplývajúce z vykonávania dohovoru OSN a opčného protokolu sú rozdelené medzi Spoločenstvo a jeho členské štáty. Táto situácia je výsledkom snahy vyhnúť sa prípadným medzerám so zreteľom na skutočnosť, že niektoré oblasti patria do právomoci Spoločenstva a iné do právomoci členských štátov.

Európsky parlament postupuje dôsledne a podporuje všetky snahy Spoločenstva o vytvorenie a vykonávanie právnych predpisov týkajúcich sa rovnakých príležitostí a nediskriminácie osôb so zdravotným postihnutím. Zároveň Európsky parlament neustále znepokojuje nekonzistentné uplatňovanie nediskriminačných politík v členských štátoch a svoje obavy vyjadruje v správach schvaľovaných jeho poslancami.

Cieľ

Účelom tohto dohovoru je presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké užívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti.

Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnoprávnom základe s ostatnými.

Základnými myšlienkami tohto dohovoru sú: rešpektovanie prirodzenej dôstojnosti, osobnej nezávislosti, vrátane slobody voľby, a samostatnosti osôb; nediskriminácia; plné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti; rešpektovanie odlišnosti a prijímanie osôb so

zdravotným postihnutím ako súčasť ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti; rovnosť príležitostí; prístupnosť; rovnosť mužov a žien; rešpektovanie rozvíjajúcich sa schopností detí so zdravotným postihnutím a rešpektovanie práva detí so zdravotným postihnutím na zachovanie vlastnej identity.

V dohovore sa stanovujú opatrenia, ktoré by sa mali prijať na účely realizácie uvedených základných myšlienok v týchto oblastiach:

- Všeobecné záväzky
- Rovnosť a nediskriminácia
- Ženy so zdravotným postihnutím
- Deti so zdravotným postihnutím
- Zvyšovanie povedomia
- Prístupnosť
- Právo na život
- Rizikové situácie a núdzové humanitárne situácie
- Rovnosť pred zákonom
- Prístup k spravodlivosti
- Sloboda a osobná bezpečnosť
- Ochrana pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním
- Ochrana pred vykorisťovaním, násilím a zneužívaním
- Ochrana integrity osobnosti
- Sloboda pohybu a štátna príslušnosť
- Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti
- Osobná mobilita
- Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám
- Rešpektovanie súkromia
- Rešpektovanie domova a rodiny
- Vzdelávanie
- Zdravie
- Habilitácia a rehabilitácia
- Práca a zamestnanosť
- Primeraná životná úroveň a sociálna ochrana
- Účasť na politickom a verejnom živote
- Účasť na kultúrnom živote, rekreácia, záujmové aktivity a šport

Vyhlásenie Európskeho spoločenstva

K dohovore je pripojené vyhlásenie Európskeho spoločenstva v súlade s článkom 44 ods. 1 dohovoru, v ktorom sa uvádzajú právomoci, ktoré členské štáty na základe Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva previedli na Spoločenstvo v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje dohovor.

V súvislosti s článkom 27 ods. 1 dohovoru Európske spoločenstvo vyzýva strany dohovoru, aby vzali na vedomie článok 3 ods. 4 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani. Podľa tohto ustanovenia majú členské štáty Európskeho spoločenstva možnosť stanoviť, že pokiaľ ide o diskrimináciu z dôvodov zdravotného postihnutia, uvedená smernica sa nevzťahuje na ozbrojené sily.

Hodnotenie

Prijatie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je dôležité z hľadiska uznávania práv všetkých osôb so zdravotným postihnutím a podpory úcty k ich prirodzenej dôstojnosti.

So zreteľom na význam práce ako dôležitého kroku smerom k začleneniu do spoločnosti spravodajkyňa zdôrazňuje význam článkov 24 (vzdelávanie), 27 (práca a zamestnanosť) a 28 (sociálna ochrana). Spravodajkyňa pritom nepodceňuje ostatné články, ktorých vykonávanie zaručí lepší životný štandard a vyššiu kvalitu života všetkých (skupín) osôb so zdravotným postihnutím.

Spravodajkyňa podporuje návrh Komisie, ktorý schvaľuje dohovor OSN v mene Spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do právomoci Spoločenstva.

Spravodajkyňa vyjadruje potešenie nad skutočnosťou, že dohovor podpísali všetky členské štáty a vyzýva ich, aby tento dohovor urýchlene ratifikovali.

24.2.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

k návrhu rozhodnutia Rady o uzatvorení dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím Európskym spoločenstvom
(KOM(2008)0530 – C6-0116/2009 – 2008/0170(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Hiltrud Breyer

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na svoje uznesenie z 3. septembra 2003 o oznámení Komisie s názvom Smerom k právne záväznému nástroju OSN na podporu a ochranu práv a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím¹ a na uznesenie z 26. apríla 2007 o situácii žien so zdravotným postihnutím v Európskej únii²,
- so zreteľom na Deklaráciu a akčnú platformu prijatú v Pekingu 15. septembra 1995 štvrtou svetovou konferenciou o ženách,
- 1. víta Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím ako právne záväznú medzinárodnú zmluvu v oblasti ľudských práv potvrdzujúcu práva žien a dievčat so zdravotným postihnutím; vyjadruje poľutovanie nad tým, že len štyri členské štáty EÚ dosiaľ ratifikovali tento dohovor a protokol; žiada Komisiu a členské štáty, aby zahrnuli všetky ustanovenia dohovoru do právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov, a aby v stanovenej lehote prijali príslušné opatrenia a vyčlenili finančné prostriedky potrebné na ich uplatnenie a stanovili pritom kvantitatívne ciele;
- 2. vyzýva členské štáty, aby vypracovali národné akčné plány na dosiahnutie cieľov uvedených v dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a v uznesení Parlamentu z 26. apríla 2007 o situácii žien so zdravotným postihnutím v Európskej únii;

¹ Ú. v. EÚ C 76 E, 25.3.2004, s. 231.

² Ú. v. EÚ C 74 E, 20.3.2008, s. 742.

3. zdôrazňuje, že na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania so ženami a dievčatami so zdravotným postihnutím a rovnakých práv pre ne treba uplatňovať rodové hľadisko v rozhodnutiach o politikách a opatreniach pre ľudí so zdravotným postihnutím a ich vykonávanie vo všetkých oblastiach, najmä pokiaľ ide o právo na prácu, začlenenie do pracovného života, vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania a antidiskrimináciu;
4. odkazujúc na protokol zdôrazňuje význam štúdia a využívania nových technológií na zlepšenie životných podmienok žien a dievčat so zdravotným postihnutím a podporuje výskum v tejto oblasti, pričom zohľadňuje právne predpisy o bioetike platné v jednotlivých členských štátoch;
5. je si vedomý, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú doma aj mimo domova často vystavené väčšiemu riziku násillia, zranenia alebo zneužívania, zanedbávania alebo nedbanlivého a zlého zaobchádzania vrátane sexuálneho vykorisťovania, zneužívania, násilnej sterilizácie, núteného manželstva, núteného umiestňovania v ústavoch a izolácie;
6. žiada členské štáty, aby zaviedli právne predpisy na ochranu práv žien a dievčat so zdravotným postihnutím v prípade sexuálneho zneužívania a psychického a fyzického násillia na verejnosti a v ich domácom prostredí a na podporu návratu žien a dievčat so zdravotným postihnutím, ktoré sa stali objektom takéhoto násillia, späť do normálneho života;
7. domnieva sa, že členské štáty by mali venovať väčšiu pozornosť matkám so zdravotným postihnutím, ktoré každodenne čelia osobitným ťažkostiam, a mala by sa im hlavne ponúknuť pomoc prispôbená ich potrebám.

POSTUP

Názov	Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím	
Referenčné čísla	KOM(2008)0530 – 2008/0170(CNS)	
Gestorský výbor	EMPL	
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	FEMM	
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Hiltrud Breyer 22.10.2008	
Prerokovanie vo výbore	20.1.2009	10.2.2009
Dátum prijatia	10.2.2009	
Výsledok záverečného hlasovania	+: 21 -: 0 0: 0	
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Anna Záborská	
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gabriela Crețu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre	

POSTUP

Názov	Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím		
Referenčné čísla	KOM(2008)0530 – C6-0116/2009 – 2008/0170(CNS)		
Dátum konzultácie s EP	30.3.2009		
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	EMPL		
Výbory požiadané o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	FEMM		
Spravodajca dátum menovania	Rumiana Jeleva 6.10.2008		
Prerokovanie vo výbore	21.1.2009	2.3.2009	30.3.2009
Dátum prijatia	31.3.2009		
Výsledok záverečného hlasovania	+: 33 -: 0 0: 1		
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Öry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker		
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Rumiana Jeleva, Jamila Madeira, Adrian Manole, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi		
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Jean-Pierre Audy, Vasilica Viorica Dăncilă		
Dátum predloženia	3.4.2009		